

ПІДПРИЄМСТВО НЕ ВИПЛАЧУЄ АВАНС НА ВІДРЯДЖЕННЯ: ВИРІШЕННЯ СИТУАЦІЇ

Єрньсї Р.Р.

*Науковий керівник: Кравченко О.В., к.е.н., доцент
ННІ БіЕМ Сумський державний університет*

На підприємстві іноді бувають випадки коли працівник їде у відрядження без авансу або закупівлю ТМЦ здійснює за власні кошти. На нашу думку, такі випадки є порушенням чинного законодавства і при цьому виникає ризик штрафних санкцій.

Розглянемо ці ситуації детальніше. Зокрема придбання ТМЦ за власні кошти, а потім оформлення Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт та повернення коштів працівнику є ризикованою операцією. Ризик пов'язаний з порушенням ПКУ, а саме якщо придбання товарів (робіт, послуг) на користь роботодавця здійснюється працівником за рахунок власних коштів у зв'язку з виконанням дорученої йому роботи (трудової функції), то дохід у вигляді компенсації за придбані товари (роботи, послуги) не є доходом для цілей оподаткування ПДФО і ВЗ. Проте за умови підтвердження роботодавцем доцільності та обґрунтованості здійснених таким працівником витрат; якщо ж придбання товарів (робіт, послуг), яке здійснюється працівником на користь роботодавця за рахунок власних коштів, не пов'язано з виконанням трудової функції таким працівником, то дохід, виплачений цьому працівнику за реалізовані (продані) товари (роботи, послуги) включається до його загального місячного (річного) оподатковуваного доходу як інший дохід та оподатковується ПДФО і військовим збором на загальних підставах (роз'яснення 103.04 ЗІР) [3].

Що стосується направлення працівника у відрядження без видачі йому авансу, то це є порушенням КЗпП ст. 121, в якій зазначається, що роботодавець зобов'язаний видати працівникові аванс на відрядження [1]. У аванс входять суми добових, вартість проїзду та витрати на проживання. Проте підприємству потрібно слідкувати за строками видачі авансу. Його не можна видавати раніше дати наказу про направлення у відрядження.

Контролери роз'яснюють, що за умови придбання працівником за власні готівкові кошти товарів для потреб підприємства Звіт необхідно подати у визначені законодавством строки (консультація ЗІР категорії 109.15 розділу «Запитання – відповіді з Бази знань») та лист Мінфіну від 01.12.2016 р. № 31-11170-16-29/34246) [4]. При цьому контролюючі органи підкреслюють, що «у разі несвоєчасного подання Звіту при придбанні за власні кошти товарів для потреб підприємства (використанні власних коштів у відрядженні), фінансові санкції не застосовуються» [2].

Дослідження чинного законодавства щодо випадків направлення працівника у відрядження без надання йому авансу може призвести до ризику штрафних санкцій. Порушення ст. 121 КЗпП є порушенням мінімальних державних гарантій ст. 12 Закону «Про оплату праці» де зазначається: «гарантії

та компенсації працівникам у разі службових відряджень є мінімальними державними гарантіями в оплаті праці», про це також свідчить зміст листа Мінсоцполітики від 21.12.16 р. № 1732/0/101-16/28 [4].

Згідно із ч.2 ст. 265 КЗпП за невиконання робіт на підприємство та його посадових осіб можуть накладати штраф у розмірі – у двократному розмірі мінімальних заробітних плат, виходячи з розміру МЗП, установленого на момент виявлення порушення за кожного працівника [1].

З метою запобігання даних ситуацій пропонуємо застосовувати на підприємстві журнал реєстрації наказів видачі та компенсації авансу за формою, наданої у табл. 1.

Таблиця 1 Журнал реєстрації наказів, видачі та компенсації авансу підзвітним особам у січні 2022 р.

Реквізити Наказу				Дані про видачу авансу в підзвіт або на відрядження			Дані про компенсацію витрат на придбання ТМЦ або відрядження			
№ з/п	Дата	Наказ №	Мета видачі	П.І.Б. підзвітної особи	Наказ №	Сума, грн	№ авансового звіту	Дата	Дата компенсації	Сума, грн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	2	3	відрядження	Сидоренко І.І.	3	4000	3	21		
2.	2	4	придбан. канц. тов.	Пархоменко О.О.	4	-	4	25	26	4800

Бухгалтер _____

Література:

1. Кодекс Законів про працю : закон України від 10.12.1971. № 322-VIII із змінами і доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

2. Облік розрахунків із підзвітними особами. Інтерактивна Бухгалтерія. 20 травня 2019. № 94. URL : <https://interbuh.com.ua/ua/documents/ib/9328/129937>

3. Онищенко В., Янченко О. Підзвітні кошти: видача, облік та оподаткування. *Головний бухгалтер*. 2 грудня 2021. URL : <https://www.golovbukh.ua/article/7738-pdzvtn-koshti-vidacha-oblk-ta-opodatkuvannya>

4. Про розмір добових : лист Мінсоцполітики від 21.12.16 р. № 1732/0/101-16/28. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/FN028155>

5. Щодо підтвердження факту здійснення господарських операцій : лист Мінфіну від 01.12.2016 р. № 31-11170-16-29/34246. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/MF16104>